

Fietsen in de Rekken!

Inleiding

Door middel van dit beleid wil de gemeente Winsum de overlast van verkeerd en/of gevaarlijk geparkeerde fietsen aanpakken, alsmede de overlast welke wordt veroorzaakt door wees- en zwerffietsen.

Recentelijk is het stationsgebied rondom station Winsum in zijn geheel vernieuwd. Om het vernieuwde stationsgebied aantrekkelijk te houden kiest de gemeente Winsum ervoor om de problematiek rondom de stalling van fietsen aan te pakken. Er is voor gekozen om ook meteen de stationsgebieden van station Sauwerd en station Baflo mee te nemen in dit beleid, ondanks dat deze problematiek hier in mindere mate speelt.

In dit beleid worden de verschillende 'soorten' fietsen die overlast kunnen veroorzaken omschreven. Voor deze categorieën zijn ook verschillende maatregelen nodig, welke in dit beleid staan.

1. Doelstelling en pilot

Het doel dat de gemeente Winsum met dit beleid nastreeft is de overlast van fietsen die verkeerd, gevaarlijk en/of te lang gestald staan te verminderen. Op deze manier wordt beoogd de kwaliteit en aantrekkelijkheid van met name de stationsgebieden te verbeteren. Bovendien zal handhaving van dit beleid ertoe leiden dat er meer stallingsruimte vrijkomt en ook vrij blijft, waardoor een eventuele uitbreiding van de stallingsgebieden rond de verschillende stations niet nodig is.

In de periode juli 2014 tot en met december 2014 is een pilot gehouden. Tijdens deze pilot heeft de buitengewoon opsporingsambtenaar (hierna: boa) regelmatig gecontroleerd of de fietsen op een juiste manier werden gestald. Fietsen die buiten de rekken stonden werden voorzien van een waarschuwingslabel, maar nog niet daadwerkelijk weggesleept. Aan de ene kant was de pilot bedoeld om te inventariseren om hoeveel fietsen het daadwerkelijk gaat, aan de andere kant was de pilot bedoeld om te kijken of de fietsenproblematiek via de aanpak van 'wel waarschuwen, niet wegslepen' verminderd kon worden. Deze aanpak bleek niet te werken, mensen bleven hun fiets ondanks de veelvuldige labeling buiten de rekken parkeren. De boa heeft gedurende de pilot een overzicht bijgehouden van de fout gestalde fietsen. Hieruit blijkt dat mensen de fietsen regelmatig buiten de rekken stallen. Gedurende de pilotperiode is dit aantal ook niet gedaald.

2. De verschillende fietsen

De overlast van fietsen is in te delen in vier verschillende categorieën, te weten overlast van:

- a. Gevaarlijk geparkeerde fietsen;
- b. Fout geparkeerde fietsen;
- c. Weesfietsen;
- d. Fietswrakken.

a. Gevaarlijk geparkeerde fietsen

Dit zijn fietsen die zo geparkeerd staan dat ze gevaar opleveren, doordat ze bijvoorbeeld de doorgang voor hulpdiensten belemmeren, een in-/uitgang blokkeren of de vluchtroute voor gebruikers van een gebouw (gedeeltelijk) versperren. Ook een fiets waarvan een wiel uitsteekt op het fietspad of de rijbaan of een fiets die de blindengeleidenstrook blokkeert, staat gevaarlijk geparkeerd.

b. Fout geparkeerde fietsen

Dit zijn fietsen die buiten de expliciet door het college daarvoor aangewezen voorzieningen en/of plaatsen zijn geparkeerd. Redenen om tegen dit soort fietsen op te treden zijn bijvoorbeeld dat deze fout geparkeerde fietsen overlast geven doordat deze de doorgang van looproutes verkleinen en/of zorgen voor een rommelig straatbeeld.

c. Weesfietsen (of zwerffietsen)

Dit zijn fietsen die langer dan 28 dagen op 1 plek onafgebroken geparkeerd staan, in een door het college aangewezen gebied.

d. Fietswrakken

Dit zijn fietsen die (1) rijtechnisch in onvoldoende staat zijn (er is niet mee te rijden en/of er missen essentiële onderdelen en/of essentiële onderdelen zijn defect) én (2) uiterlijk verwaarloosd zijn (er is lang niet op gereden en de eigenaar heeft er kennelijk afstand van gedaan). Dit is te zien aan stof, mos, verdroogde en lekke banden, begroeiing op/aan/bij de fiets en een verroeste ketting.

Of een fiets een fietswrak is, wordt beoordeeld op basis van deze twee criteria gezamenlijk.

De verdeling en duiding van de categorieën is van belang voor het antwoord op de vraag hoe overlast kan worden tegengegaan. De juridische mogelijkheden om handhavend op te treden verschillen namelijk per categorie, zoals in het volgende hoofdstuk wordt omschreven.

2. Juridisch kader: bestuursdwang, APV en Wegenverkeerswet

Voor alle categorieën fietsen geldt dat langs de publiekrechtelijke weg handhavend zal worden opgetreden, door middel van bestuursdwang. De last onder bestuursdwang is een last tot geheel of gedeeltelijk herstel van de overtreding, waarbij het bestuursorgaan de bevoegdheid heeft om de last door feitelijk handelen ten uitvoer te leggen, wanneer de last niet tijdig of volledig wordt uitgevoerd.

Concreet met betrekking tot fietsen betekent dit dat de gemeente een verkeerd gestalde fiets kan verwijderen, wanneer de eigenaar dit niet binnen een daartoe vastgestelde termijn zelf doet. Dit brengt dus met zich mee dat de eigenaar van een fiets een hersteltermijn moet krijgen om de overtreding ongedaan te maken.

Er moet wel een wettelijke basis zijn voor het toepassen van bestuursdwang. Er moet immers sprake zijn van een overtreding. Hierbij moet een belangrijk onderscheid worden gemaakt tussen de categorie 'gevaarlijk geparkeerde fietsen' en de overige categorieën. Tegen gevaarlijk geparkeerde fietsen wordt handhavend opgetreden op basis van de mogelijkheden die de Wegenverkeerswet daartoe biedt. Voor de overige categorieën geldt dat op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening gehandhaafd wordt. Een belangrijk verschil, aangezien de Wegenverkeerswet een eigen regime heeft m.b.t. het toepassen van bestuursdwang en de algemene bepalingen uit de Algemene wet bestuursrecht daar niet op van toepassing zijn.

Een ander belangrijk verschil is dat op basis van de Wegenverkeerswet gevaarlijk gestalde fietsen direct weggesleept kunnen worden. Voor de overige categorieën geldt dat eerst een hersteltermijn moet worden geboden. Nadat deze begunstigingstermijn is verstreken verwijderd de toezichthouder de desbetreffende fiets. De begunstigingstermijn voor foutgeparkeerde fietsen wordt vastgesteld op 6 uren. De begunstigingstermijn voor weesfietsen op 2 dagen.

Gevaarlijk geparkeerde fietsen, Wegenverkeerswet

Op grond van artikel 5 van de Wegenverkeerswet is het *'een ieder verboden zich zodanig te gedragen dat gevaar op de weg wordt veroorzaakt of kan worden veroorzaakt of dat het verkeer op de weg wordt gehinderd of kan worden gehinderd'*. Dit betekent dat gevaarlijk geparkeerde fietsen altijd en direct verwijderd kunnen worden. De gemeente Winsum streeft ernaar om gevaarlijk geparkeerde fietsen zoveel mogelijk en direct na constatering van de overtreding te verwijderen.

Op grond van artikel 170 van de Wegenverkeerswet kan het college een op de weg staand voertuig overbrengen en in bewaring stellen, indien met dat voertuig een bij of krachtens deze wet vastgesteld voorschrift wordt overtreden en bovendien verwijdering van dat voertuig noodzakelijk is.

Verwijdering van een dergelijk voertuig is alleen noodzakelijk in verband met:

- het belang van de veiligheid op de weg;
- het belang van de vrijheid van het verkeer;
- het vrijhouden van aangewezen weggedeelten en wegen.

Alleen indien er sprake is van een dergelijke situatie mag de toezichthouder de fiets of bromfiets wegslepen.

Overige categorieën

Er moet sprake zijn van een overtreding, wil je handhavend kunnen optreden. De raad heeft hiervoor artikel 5.12 van de Algemene Plaatselijke Verordening aangepast.

Op grond van dit artikel kan handhavend worden opgetreden:

Artikel 5.12 Stallen van (brom)fietsen

- 1. Het is verboden op door het college aangewezen plaatsen op de weg, in het belang van het aanzien en het uiterlijk van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast, of ter voorkoming van schade aan de openbare ruimte of openbare gezondheid, (brom)fietsen onbeheerd buiten de daarvoor bestemde ruimten of plaatsen te laten staan.*
- 2. Het is verboden om op door het college aangewezen openbare plaatsen (brom)fietsen langer dan een door het college vastgestelde periode onafgebroken te laten staan.*
- 3. Het is verboden om (brom)fietsen die rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en in een verwaarloosde toestand verkeren, op of aan de weg te laten staan.*

Lid 1 van het eerste artikel ziet op fout geparkeerde fietsen, dus fietsen die bijvoorbeeld buiten de fietsenrekken staan (dit zijn dus geen fietsen die ook gevaarlijk geparkeerd staan). Lid 2 ziet op de zogenaamde weesfietsen en lid 3 ziet op fietswrakken.

Er is bewust voor gekozen om de gebieden waarbinnen deze regels gelden niet uitdrukkelijk op te nemen in de APV. Hetzelfde geldt voor de maximale stallingsduur. Op deze manier hoeft niet telkens de APV te worden aangepast, indien het wenselijk is om de gebieden en/of de maximale stallingsduur te wijzigen.

Het college heeft in het Aanwijzingsbesluit overlast (brom)fietsen de stationsgebieden in de gemeente aangewezen als gebieden waarbinnen handhavend wordt opgetreden tegen fout geparkeerde fietsen en weesfietsen. In dat besluit is ook de maximale stallingsduur van 28 dagen opgenomen.

De gemeente Winsum heeft er voor gekozen om de stationsgebieden binnen de gemeente aan te wijzen als gebieden waarbinnen niet buiten de daarvoor door de gemeente aangebrachte voorzieningen of ruimten mag worden geparkeerd en waar een fiets niet langer dan 28 dagen onafgebroken gestald mag staan.

Aan het aanwijzingsbesluit is een kaart toegevoegd, waarin de grenzen van de gebieden waarbinnen handhavend wordt opgetreden worden aangegeven

Wanneer de Blauwe Zone wordt vastgesteld in het centrum van Winsum gaat het fietsenbeleid daar ook gelden, wanneer er sprake is van veel overlast. Mocht dit inderdaad nodig blijken, zal het college hierover een nader besluit nemen.

Eventuele problemen/overige aspecten

Een gebrek aan stallingsruimte kan een reden zijn waarom mensen hun fiets buiten de rekken plaatsen. Door de grondige renovatie van het stationsgebied rondom station Winsum en de hernieuwde fietsenstalling is er nu sprake van voldoende stallingsruimte. De stationsgebieden van station Baflo en station Sauwerd zijn niet gerenoveerd. Uit waarnemingen van de buitengewoon opsporingsambtenaar in de pilotperiode is gebleken dat in Sauwerd er af en toe geen stallingsruimte meer was. Is de stalling inderdaad vol, dan wordt niet handhavend opgetreden. Over het algemeen is er echter geen gebrek aan stallingsruimte en dat kan dan ook niet als verklaring worden aangevoerd waarom iemand zijn of haar fiets buiten de rekken stalt.

Sommige fietsen passen niet in de rekken, dit bijvoorbeeld vanwege de breedte van de banden. Tegen dergelijke fietsen zal niet handhavend worden opgetreden, zolang zij niet het looppad blokkeren, of anderszins in de weg staan. Fietsen met bijvoorbeeld een grote mand voorop, moeten wel in de rekken worden geplaatst. Er zijn al mensen die de fiets daarom achterstevoren in het rek plaatsen. Dit is toegestaan, de fiets staat immers in het rek.

4. Handhaving

Het College is belast met de handhaving van dit beleid. Het College wijst een toezichthouder aan die gemachtigd is om dit beleid in de praktijk uit te voeren. Het is de bedoeling dat de buitengewoon opsporingsambtenaar (hierna: boa) wordt belast met deze taak, waarbij hij ondersteuning krijgt van de medewerkers van Beheer en Onderhoud.

Gevaarlijk geparkeerde fietsen worden direct weggesleept. Alvorens de fiets wordt weggesleept zal de boa foto's van de situatie nemen, zodat helder is dat er inderdaad sprake was van een gevaarlijke situatie.

Met betrekking tot fout geparkeerde fietsen en weesfietsen moet kenbaar worden gemaakt dat daarvoor een wegsleepregeling geldt. In de stationsgebieden zullen dan ook borden met de volgende tekst worden geplaatst:

Op grond van artikel 5.12 van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) is het verboden om:

- (brom)fietsen buiten de rekken te plaatsen;
- (brom) fietsen langer dan 28 dagen onafgebroken te parkeren;

(Brom)fietsen die in strijd met de bepalingen uit de APV zijn geparkeerd worden verwijderd. Tegen betaling van €25,- (alleen gepast) kunt u uw fiets op gezette tijden afhalen bij het fietsdepot aan de Schouwerzijlsterweg 8a (zie www.winsum.nl of bel 0595-447777).

De fietsen worden opgeslagen in een depot bij Beheer en Onderhoud.

Begunstigingstermijn

Voor zowel foutgeparkeerde fietsen als weesfietsen geldt dat een begunstigingstermijn gegeven moet worden aan de eigenaar van de fiets. Voor foutgeparkeerde fietsen geldt een begunstigingstermijn van 6 uren, voor weesfietsen een termijn van 2 dagen.

De begunstigingstermijn van 6 uren is bewust gekozen. Gedurende de pilot werd een begunstigingstermijn van 12 uren gehanteerd. Dit werkte niet. Veel mensen die hun fiets op het station stallen zijn scholieren of forenzen. Wanneer zij 's ochtends om 07:30 uur hun fiets op het station zetten en hem 's middags om 17:00 uur weer ophalen, kan nooit handhavend worden opgetreden, omdat de begunstigingstermijn van 12 uren dan nog niet is verstreken. Het effect van dit beleid zal dan zeer gering zijn. Mensen laten zich, zoals is gebleken uit de pilot, niet afschrikken door een enkel kaartje aan hun fiets. Vandaar dat is gekozen voor een termijn van zes uren.

Beschikkingen

Er zijn verschillende beschikkingen gemaakt voor de verschillende overtredingen. Deze beschikkingen worden in de vorm van een label aan de fiets gehangen. In de bijlage bij dit beleid zijn beschikkingen gevoegd. Wanneer iemand zijn of haar weggesleepte fiets komt ophalen, wordt de beschikking op papier uitgereikt.

Aangezien gevaarlijk geparkeerde fietsen direct worden weggesleept is hier geen apart beschikkingslabel voor ontworpen. De eigenaar van een dergelijke fiets krijgt de beschikking op papier uitgereikt indien hij zijn fiets bij het depot op komt halen.

Bij een beschikking hoort ook dat degene aan wie de beschikking is gericht bezwaar kan maken. De bezwaartermijn duurt zes weken en vangt aan op het moment dat de beschikking aan de fiets wordt gehangen. Het is dus van belang dat het juiste tijdstip en de juiste datum op de beschikking staan.

Labelsysteem weesfietsen

Om te bepalen of fietsen de maximale stallingsduur overschrijden wordt gewerkt met een systeem van labeling. Een fiets is een weesfiets wanneer deze langer dan 28 dagen onafgebroken gestald staat. Om te kunnen constateren dat dit het geval is zullen de fietsen binnen de stationsgebieden één keer per maand worden gelabeld, met een klein touwtje. Wanneer dit gebeurd is kijkt de toezichthouder na 28 dagen welke fietsen nog steeds voorzien zijn van een touwtje. Bij de fietsen die dan nog voorzien zijn van touwtje is sprake van een overtreding. De toezichthouder bevestigt dan een beschikking aan de fiets, waarin is aangegeven dat de eigenaar van de fiets nog 2 dagen de tijd heeft om de overtreding ongedaan te maken (de hersteltermijn). Daarna wordt de fiets weggesleept. Wanneer de van een beschikking voorziene fietsen zijn weggesleept zal de toezichthouder aan een nieuwe labelronde beginnen.

Fout geparkeerde fietsen

Wanneer de toezichthouder constateert dat een fiets buiten de daartoe bestemde ruimten is gestald, zal hij een beschikking aan de fiets hangen. In deze beschikking wordt de eigenaar van de fiets een begunstigingstermijn gegeven van 12 uren. Wanneer de toezichthouder na minimaal 12 uren terugkomt en de fiets staat er nog steeds, verwijderd de toezichthouder de fiets.

Feitelijk verwijderen

De boa verwijderd in samenwerking met de medewerkers van Beheer en Onderhoud de fietsen. De fietsen worden ondergebracht in het depot, bij het gebouw van Beheer en Onderhoud van de gemeente. Wanneer de fiets met een kettingslot is bevestigd, mag het slot worden doorgeknipt. Het slot wordt doorgeknipt bij de laatste schakel van het slot, zodat het slot bruikbaar blijft.

Door de boa wordt geregistreerd welke fietsen binnen komen en wanneer zij binnenkomen. Ook blijven de beschikkingen die aan de fietsen zijn gehangen, op de fietsen zitten. Tevens wordt gecontroleerd of de fiets niet als gestolen staat geregistreerd bij de Rijksdienst voor het Wegverkeer.

Komt de eigenaar de fiets ophalen, dan krijgt hij of zij de beschikking alsnog op papier uitgereikt. De boa is gemachtigd om beschikkingen uit te reiken en de verwijderingskosten te innen. Aangezien hij niet iedere dag bij het depot aanwezig kan zijn, worden een aantal medewerkers van Beheer en Onderhoud gemachtigd om de beschikkingen uit te reiken en de verwijderingskosten te innen. Het depot is op gezette tijden geopend, de tijden worden gecommuniceerd op de website en in de Wiekslag. Wanneer blijkt dat het aantal fietsen dat binnenkomt afneemt, zal het depot alleen op afspraak geopend zijn.

De fietsen worden minimaal 13 weken bewaard in het depot. Gedurende die tijd heeft de eigenaar de mogelijkheid de fiets op te halen. De eigenaar kan zijn fiets terug krijgen na betaling van de kosten van verwijdering (€ 25,-). Dit bedrag staat tevens op de beschikking vermeld. Na 13 weken gaan de fietsen naar Ability. Zij zullen de fietsen opknappen en eventueel verkopen. De opbrengst van de verkoop is voor Ability, zij zullen immers ook wat kosten moeten maken voor vervangende onderdelen en gereedschap en dergelijke. Fietsen die niet meer kunnen worden opgeknapt worden vernietigd, de gemeente kan dan het oud ijzer verkopen.

5. Financiële aspecten

De buitengewoon opsporingsambtenaar wordt belast zijn met de handhaving van het fietsenbeleid. Hij krijgt daarbij ondersteuning van de medewerkers van Beheer en Onderhoud. Verder komt er bebording ter plaatse en moeten labels worden aangeschaft. De beschikkingen welke aan de fietsen worden bevestigd moeten een handzaam formaat hebben en tevens waterdicht zijn.

De geïnde verwijderingskosten worden gebruikt om dit te ondersteunen.

6. Inwerkingtreding

Dit beleid treedt de dag na bekendmaking in werking.

Bijlage 1

Aanwijzingsbesluit krachtens artikel 5.12 van de Algemene Plaatselijke Verordening Winsum 2011

Burgemeester en wethouders van Winsum;

Gelet op artikel 5.12 eerste en tweede lid van de Algemene Plaatselijke Verordening;

Overwegende dat:

- Op en rond de NS-stations Winsum, Sauwerd en Baflo fietsen en bromfietsen her en der buiten de daartoe bestemde fietsenstallingen en rekken worden geplaatst en/of daar voor langere tijd onbeheerd worden achtergelaten; dat daardoor het uiterlijk aanzien van de gemeente wordt geschaad, overlast wordt veroorzaakt en de openbare gezondheid en objectieve veiligheid van weggebruikers en reizigers in gevaar wordt gebracht;
- het ter bescherming van de hierboven genoemde belangen noodzakelijk is gebruik te maken van de in artikel 5:12 van de Algemene plaatselijk verordening gegeven bevoegdheden;

Besluit:

1. De gebieden, die op de bijlagen 1 (stationsgebied Winsum), 2 (stationsgebied Sauwerd) en 3 (stationsgebied Baflo) behorende bij dit besluit, geel zijn aangegeven, aan te wijzen als een gebied waar het verboden is om buiten de daarvoor aangewezen stallingsruimten, fietsen en bromfietsen te plaatsen (fietsparkeerverbodszone);
2. De gebieden, die op de bijlagen 1, 2 en 3 behorende bij dit besluit grijs zijn aangegeven, aan te wijzen als een gebied waar het verboden is om fietsen en bromfietsen langer dan 28 dagen onbeheerd achter te laten;
3. Te bepalen dat dit besluit in werking treedt op de achtste dag na die waarop het is bekend gemaakt;
4. Dit besluit kan worden aangehaald als het Aanwijzingsbesluit overlast (brom)fietsen gemeente Winsum.